

SAFRANBOLU FORMASYONU'NUN EOSEN YAŞLI ALVEOLİN BİYOSTRATİGRAFİSİ

Kübra Okur^a, Ercüment Sirel^b

^a Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü,
Meşelik Kampüsü, 26480 Eskişehir

^b Ankara Üniversitesi, Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Tandoğan, 06100 Ankara
(kokur@ogu.edu.tr)

ÖZ

Avrasya kıtasının devamı halindeki Batı Pontidler'de, Güney Batı'da Bolu, Kuzey Doğu'da Kastamonu arasında bulunan Eosen yaşlı Safranbolu Formasyonu, Karabük Havzasının Kuzeyinde, Ulus Formasyonu'nun üzerinde aşılal uyumsuzlukla yer almakta, havzanın güneyinde ise Kışlaköy Formasyonu'nu uyumlu olarak örtmektedir.

Safranbolu formasyonu başlıca *Nummulites-Alveolina* fosillerini içeren ve yer yer resifal karakter gösteren kireçtaşlarından oluşur.

Bu çalışmada, bölge hakkındaki verileri detaylandırmak amacıyla Eosen yaşlı kireçtaşı-marn düzeylerindeki *Alveolina* türlerinin tanımlanması amacıyla yapılan çalışmanın ön verileri yer almaktadır.

Havza Pre-Alpin temel üzerine Üst Jura Karbonatlarından Eosen'e kadar kesintisiz olarak devam eder. Safranbolu Havzasının önemli bir özelliği, Ovacıktan geçen D-B yönünde dizilmiş resifal çökellerin güneyinde karasal akarsu çökelleri ile aralanmalı denizel çökellerin bulunuşu, bu çizginin kuzeyinde ise karasal katkıların azalması ve Eflani yöresinden sonra istifin bütünüyle kumtaşı ve şeylerden oluşmasıdır. Bu özelliğiyle havzanın, başlangıçta kuzeye doğru derinleşen bir havza iken, Geç Eosen'den sonra havzayı kuzeyden sınırlayan Pontid dağlarının yükselmesi ile bir dağlar arası havza biçimini kazanarak evrimini tamamladığı düşünülmektedir.

Safranbolu Formasyonu'nun GB kesiminde yapılan arazi çalışmasında, yirmi metre kalınlığındaki birim incelenmiş, 25 adet örnek derlenmiştir. Tane, kayaç ve yıkama örneklerinden elde edilen ince kesitler üzerinde, formasyonun yaşını ve depolanma ortamını araştırmak için yapılan analizlerdeki ön mikropaleontolojik incelemeler sonucunda, havzanın derin-orta-sığ kısımlarında yer alan *Alveolin* çeşitliliği izlenmiştir. Yapılan çalışmalar sonucunda, Küviziyen yaşlı *Alv. arciasi*, *Alv. axiample (aff)*, *Alv. brunnamani (aff)*, *Alv. carantana*, *Alv. colatiensis*, *Alv. cremaea (aff)*, *Alv. cuspidata*, *Alv. di stefanoi*, *Alv. histricea*, *Alv. oblonga*, *Alv. pisella (sf)*, *Alv. ruetieyeri*, *Alv. rugosa*, *Alv. Safranboluensis* 'Alveolina türlerine rastlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Batı Pontidler, Safranbolu Formasyonu, Eosen *Alveolinleri*

EOCENE ALVEOLIN BIOSTRATIGRAPHY OF SAFRANBOLU FORMATION

Kübra Okur^a, Ercüment Sirel^b

*^a Eskişehir Osmangazi University, Department of Geological Engineering,
Meşelik Campus, 26480 Eskişehir*

*^b Ankara University, Department of Geological Engineering, Tandoğan, 06100 Ankara
(kokur@ogu.edu.tr)*

ABSTRACT

Safranbolu basin is located in western Pontides in southern part of the Eurasian continent. The Safranbolu formation (Eocene) lies in the North of Karabük basin and is surrounded by Bolu in SW and Kastamonu in NE. The formation is underlain by Ulus formation with an angular unconformity and conformably overlies Kışlaköy formation.

The main lithology of the formation is limestone often showing a reefal character and formation mainly contains Nummulites and Alveolina fossils.

Alveolina fauna extracted from the marly limestone units of the Safranbolu formation is investigated in this study and the preliminary results are presented.

Deposition in Safranbolu basin starts with Upper Jurassic carbonates over a pre-Alpine basin and continues until the end of Eocene without interruption. An alternation of fluvial and marine sediments exists in the South of E-W trending reefal deposits in the basin, However terrestrial impact is reduced towards the North. This indicates that the basin was deeper in the North at the initial stages of deposition however attained an intermontane character due rising of the Pontide chain after Late Eocene.

Twenty-five samples collected from Safranbolu Formation. Thin sections were made from grain, whole-rock, wash specimens. Micropaleontologic analyzes were conducted for determination of age and deposition environment of basin. Yielded well preserved and prolific assemblage of alveolina of Cusian age; these are Alveolina arciasi, Alv. axiample (aff), Alv. brunnamani (aff), Alv. carantana, Alv. colatiensis, Alv. cremaea (aff), Alv. cuspidata, Alv. di stefanoi, Alv. histrica, Alv. oblonga, Alv. pisella (sf), Alv. ruetieyeri, Alv. rugosa, Alv. Safranboluensis.

Keywords: *Western Pontides, Safranbolu Formation, Eocene Alveolina*